

COM FEM EL CARNESTOLTES AL VILLENA

Iniciativa pedagògica de l'Escola Isabel de Villena (Esplugues de Llobregat) entorn de la celebració del Carnestoltes al centre, que actua com a pretext per articular tot un projecte educatiu.

És un projecte col·lectiu amb l'alumnat de 2n d'ESO que, durant un trimestre, s'involucra en el disseny, construcció i presentació pública del ninot de Carnestoltes, aprenent a desenvolupar tot el procés creatiu i tecnològic associat.

COM FEM EL CARNESTOLTES AL VILLENA

CENTRE	Escola Isabel de Villena C/ Joan Miró s/n 08950 Esplugues de Llobregat
PROFESSORS/ES RESPONSABLES	Xesco Mercé Balagué
NIVELL EDUCATIU	2n d'ESO

INTRODUCCIÓ

Aquesta iniciativa pedagògica va començar fa una dotzena d'anys i s'ha anat adaptant cada curs a les necessitats pròpies dels i les alumnes, i a la conjuntura del moment. Per això mateix, també ha anat destil·lant-se i agafant certs automatismes que s'han d'anar revisant per no caure en redundàncies innecessàries.

“Com fem el Carnestoltes al Villena” és un projecte col·lectiu. Tots els i les alumnes dels dos cursos de 2n d'ESO s'involucren durant gairebé tot un trimestre en el projecte, disseny final, construcció i presentació pública del ninot de Carnestoltes.

DURADA I EVOLUCIÓ

El projecte comença a principi de curs i es va desenvolupant durant tot l'any. Durant el primer trimestre es porten a terme els primers tres punts del desenvolupament abans explicats. Els mesos de desembre i gener es destinen a la materialització col·lectiva del projecte.

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT

Es fa una explicació el més àmplia i polièdrica possible sobre què representa el Carnestoltes (i, per extensió, les festes populars) a la nostra cultura més pròxima i a la d'arreu del món. Es veuen documents gràfics dels principals indrets on celebren el Carnestoltes, tant a casa nostra (Sitges, Vilanova, Pirineu...) com a la resta de l'estat (Tenerife, Cadis, Galícia...).

Els i les alumnes veuen un *powerpoint* (de més de 300 imatges, ja que el projecte te molt recorregut en el temps) sobre com els companys/es de cursos anteriors van encarar aquest mateix projecte. L'alumnat

de cursos anteriors, si fan el Batxillerat a l'escola, poden passar a l'aula a explicar la seva experiència.

S'organitza un concurs-pluja d'idees en la qual cada alumne/a fa una proposta. Després es seleccionen les possibles coincidències o possibilitats de complementació amb d'altres idees i es tria la més plausible.

S'estableix un calendari de disseny final i construcció del ninot, repetint el treball de forma adaptada a les possibilitats, disponibilitat i habilitats de tothom. Els materials utilitzats els faciliten els pares i mares, els i les alumnes o, normalment, són de reciclatge, un altre valor a transmetre.

Durant el procés de construcció, una part de l'alumnat se n'encarrega de fer el *making off* de tot el projecte per tal de preparar el *powerpoint* de l'any següent.

El dia de Carnestoltes es fa una presentació pública, a la festa que celebra tota la comunitat escolar.

OBJECTIUS ASSOLITS

Conèixer una part del nostre patrimoni cultural, les festes paganes i les religioses, no només des d'un punt de vista lúdic o directament consumista (compra de disfresses estàndard), sinó fent un repàs històric i social sobre aquest fet.

Aprendre a desenvolupar tot el procés creatiu i tecnològic que comporta preparar el Carnestoltes per a tota l'escola i la responsabilitat consubstancial d'aquesta tasca.

Aprendre a treballar de forma col·lectiva, ja sigui col·laborant tots/es en un projecte comú, com especialitzant-se en una part concreta del projecte.

Conèixer tècniques d'expressió plàstica i mecanismes de construcció tridimensionals de forma directa i experimental.

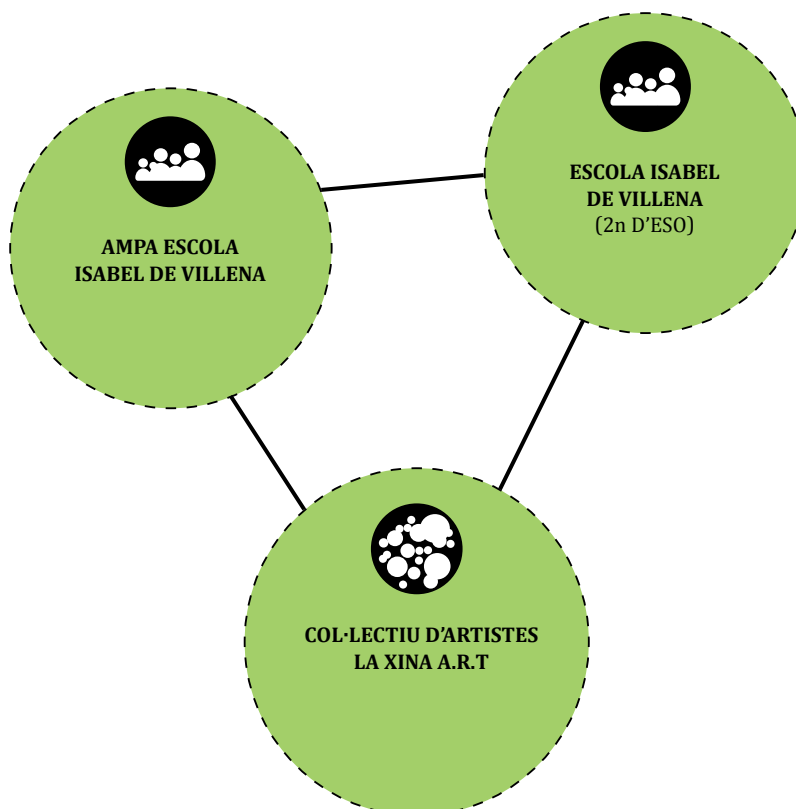
INTERACCIÓ AMB ALTRES ÀREES DEL CONEIXEMENT I PARTICIPACIÓ DE DOCENTS D'ALTRES ESPECIALITATS

Les matèries de Ciències Socials o llengües participen activament en la presentació del Carnestoltes com a fet cultural, des de les seves respectives perspectives. L'àrea de Tecnologia participa en la part de construcció. Es col·labora estretament amb l'àrea de música per preparar l'espectacle de presentació. I, finalment, les tutores participen intensament durant tot el procés.

PARTICIPACIÓ D'ALTRES ENTITATS, PERSONES (ARTISTES, COMUNITAT, ASSOCIACIONS, INSTITUCIONS...)

La festa del Carnestoltes és un esdeveniment molt important per a l'escola ja que actua com a pretext per articular tot un projecte educatiu. L'associació de pares i mares participa activament en l'obtenció dels materials (moltes vegades aportats per tots els infants de la casa). El professor de dibuix forma part d'un col·lectiu d'artistes, La Xina A.R.T. (amb galeria a Barcelona), dels projectes dels quals se'n treuen sovint moltes idees per desenvolupar (i, val a dir-ho, també a la inversa).

artistes/creadors

comunitat escolar

institucions culturals

institucions educatives

institucions socials/
del territori

REPERCUSSIÓ EN ELS RESULTATS DE L'ALUMNAT

La participació en un projecte efímer, però que requereix un esforç intens i que, alhora, té un reflex públic final molt evident és considerat pels i les alumnes com un dels projectes més interessants dels que cursen durant l'etapa.

Les figures creades són molt espectaculars, anant des dels 4m d'alçada fins als 20m de llargada.

És un fet esperat abans i molt recordat a posteriori, la qual cosa ja reflecteix que alguna cosa s'ha après.

REPERCUSSIÓ EN EL CENTRE, COMUNITAT, ETC.

La nostra escola articula moltes activitats educatives al voltant d'alguna celebració conjunta (com de fet ho porta fent allò que anomenem Cultura des del principi dels temps): Santa Cecília i la Música, Festa Major...

El fet de tenir en compte tota la comunitat escolar, pares i mares, treballadors/es, exalumnes, etc.

El Carnestoltes, potser, és la més lúdica de totes aquestes celebracions i, també, la més participativa.

MATERIALS, ACCIONS I ALTRES FITES / ESDEVENIMENTS I ACCIONS PORTADES A TERME

Més informació gràfica a la web de l'escola: www.villena.cat

